

FTO handleiding

Verstandig voorschrijven en afleveren opioïden

Inleiding

Deze FTO-module is bedoeld voor huisartsen en apothekers die een FTO-bijeenkomst voorbereiden over het verstandig voorschrijven en afleveren van opioïden. De module bevat werkvormen voor een bijeenkomst van ongeveer anderhalf uur. Het programma richt zich op (langdurig) gebruik van (met name kortwerkende) opioïden te verminderen en te voorkomen, door opioïden verstandig voor te schrijven en af te leveren.

In deze handleiding vind je informatie over het programma, het doel van de bijeenkomst, de voorbereiding voor de bijeenkomst en de uitvoering tijdens de bijeenkomst.

Programma & doel

Het programma van de FTO-bijeenkomst is als volgt:

- 5 minuten   Programma en doelen bijeenkomst
- 10 minuten   Context opioïdengebruik en toelichting werkwijzen
- 20 minuten   Kennistoets
- 15 minuten   Eigen voorschrijfbeleid
- 15 minuten   Omgaan met opioïden in de eigen praktijk
- 10 minuten   Maken van afspraken
- 5 minuten   Afsluiting

De doelen van de bijeenkomst zijn als volgt:

- De aanbevolen regionale werkwijzen over het verstandig voorschrijven en afleveren van opioïden kennen.
- Inzicht krijgen in eigen beleid rondom voorschrijven en afleveren van opioïden.
- Gezamenlijke afspraken maken over het voorkomen en aanpakken van onnodig (langdurig) gebruik van opioïden.

Vorbereiding voor de bijeenkomst

- Bereid de bijeenkomst drie tot vier weken van tevoren voor (huisarts en apotheker samen). Bekijk het programma en de werkwijze van de bijeenkomst en maak samen afspraken over de taakverdeling tijdens de bijeenkomst.
- Bestudeer de materie. Neem de Werkwijzen voorschrijven en afleveren opioïden door en bekijk de animatie. Deze zijn te vinden op [deze](#) website-pagina.

- Voor het verkrijgen van inzicht in het medicamenteuze beleid van de deelnemers van de FTO-groep kunnen apothekers de data als volgt uitdraaien in SFK:
  - De data “Aantal eerste uitgiften kortwerkende opioïden” en “Aantal eerste uitgiften langwerkende opioïden” kunnen worden opgehaald in de gedeelde rapporten – opioïden 2023 West Friesland.
  - De overige data is op te halen uit de standaard rapportages van SFK.
- Maak van de prescriptiecijfers grafieken voor het FTO en plaats deze in de PowerPoint presentatie.
- Bekijk de PowerPoint presentatie die bij deze FTO hoort en pas de nodige onderdelen aan.
- Stuur uiterlijk een week voor de FTO-bijeenkomst een uitnodiging en agenda naar alle deelnemers. Stuur hierbij ook de link naar de werkwijzen en de animatie en verzoek de deelnemers om deze voorafgaand de bijeenkomst door te nemen en te bekijken.

Uitvoering tijdens de bijeenkomst

- **Programma en doelen bijeenkomst (5 minuten)**
  - Bespreek het programma en de doelen van de bijeenkomst.
- **Context opioïdengebruik en toelichting werkwijzen (10 minuten)**
  - Bespreek de context van opioïdengebruik in Nederland en de aanleiding voor de ontwikkeling van de Werkwijzen verstandig voorschrijven en afleveren opioïden. Licht de werkwijzen kort toe en bespreek de laatste aanpassing in de NHG-standaard pijn.
- **Kennistoets (20 minuten)**
  - Doe gezamenlijk de kennistoets. Ga eerst naar de slide om de vraag en de mogelijke antwoorden te zien. Vraag een deelnemer naar zijn/haar antwoord. Klik daarna nogmaals om het antwoord te zien en vraag de overige deelnemers naar afwijkende antwoorden. Maak bij de discussie gebruik van de toelichting bij de antwoorden.
- **Eigen voorschrijfbeleid (15 minuten)**
  - Presenteer de grafieken. Bespreek de onderlinge verschillen en ga na in welke mate de deelnemers voorschrijven volgens de Werkwijzen verstandig voorschrijven en afleveren opioïden.
  - Laat de deelnemers aangeven waarom zij (eventueel) afwijken en welke problemen zij ervaren met het volgen van het beleid in de Werkwijzen verstandig voorschrijven en afleveren opioïden.
- **Omgaan met opioïden in de eigen praktijk (15 minuten)**
  - Bekijk samen de vragen en laat deelnemers de vragen beantwoorden. Bekijk daarna het antwoord op de volgende slide (afkomstig uit de Werkwijzen voorschrijven en afleveren opioïden) en bespreek of de antwoorden overeenkomen.
- **Maken van afspraken (10 minuten)**

- Laat de deelnemers aangeven welke afspraken zij willen maken, welke acties hiervoor nodig zijn en wat de gewenste resultaten zijn. Zorg dat dit goed wordt genoteerd.
- **Afsluiting (5 minuten)**
  - Laat alle deelnemers hun leermomenten en persoonlijke voornemens benoemen.
  - Neem de gezamenlijke afspraken en persoonlijke voornemens op in het verslag.
  - Spreek af hoe jullie de gemaakte afspraken gaan evalueren.
  - Stel een datum vast voor de evaluatie van de afspraken.
  - Sluit de bijeenkomst af.